

**A Kisgrafika Barátok Köre
Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület
jubileumi évkönyve
1959-2009**

KBK Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület
Budapest, 2009

A Kisgrafika Barátok Köre
Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület
jubileumi évkönyve
1959-2009

**A Kisgrafika Barátok Köre
Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület
jubileumi évkönyve
1959-2009**

KBK Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület
Budapest, 2009

Készült a Nemzeti Civil Alapprogram támogatásával

Címlapon:
Kőhegyi Gyula fametszete
(X2, 61×29 mm)

ISBN 978-963-06-6993-1

Kiadja:
a KBK Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület, Budapest
www.kisgrafika.hu
Felelős kiadó: Palásthy Lajos titkár
Nyomdai előkészítés: Palásthy Bt., www.PalasthyBt.hu
Nyomdás: OOK Press Nyomda, Veszprém
Felelős vezető: Szathmáry Attila

BEVEZETŐ

Ez a Jubileumi évkönyv a KBK fennállásának ötvenedik évfordulójára készült. Tisztelgés azon grafikusok és gyűjtők emléke előtt, akik ezen hosszú idő alatt eltávoztak sorainkból. Tevékenységük, munkásságuk, a velük kialakult emberi, sok esetben baráti kapcsolat kedves emlék mindannyiunk számára. Számomra is ünnepi ez az évforduló, ugyanis az 1959. április 25-i megalakulás után, már májusban ott lehettem a régi nagyok, az alapító atyák között. Sokunk számára tartalmasak voltak az eltelt évek, sok ex libris csere, a gyűjteményem kialakulása és növekedése fűződik ezekhez az évekhez.

Ez az emlékezés az eltávoztak nagy száma miatt nem lehet teljes. Akik most kimaradtak azok nincsenek elfelejtve! KISGRAFIKA c. folyóiratunkban már eddig is megjelentek nekrológok, és ezután is fogunk benne az elhunytakról megemlékezéseket közölni.

Kérem az olvasót, fogadja szeretettel ezt a kis összeállítást, számos cikkíró alkotását. Bár a jelenlegi anyagi körülmények, a pillanatnyilag fennálló gazdasági nehézségek csak ilyen szerény kiadvány megjelentetését tették lehetővé, bízunk abban, hogy a száz éves évfordulót is meg fogja érni ez a lelkes, elkötelezett, a szépet és értékeset kedvelő társaság.

*Palásthy Lajos
titkár*

Stettner Béla, X3/2 (1959), 61×97

AZ EGYESÜLET TISZTSÉGVISELŐI

Elnök: König Róbert, DLA, habil
Titkár: Palásthy Lajos
Intézőbizottsági tagok: Katona Csaba
dr. Lenkey István
dr. Mayer József
Rác Mária
Ürmös Péter

A Kisgrafika folyóirat szerkesztőbizottsága:
dr. Arató Antal
Király Zoltán
dr. Soós Imre

A KÖTETBEN KÖZÖLT GRAFIKÁK TECHNIKAI JELEI

C1 acélmetszet
C2 rézmetszet
C3 rézkarc
C5 foltmaratás
X1 lapdúcmetset
X2 száldúcmetset
X3 linómetset
P1 vonalas klisé

Stettner Béla, X3/2

ELŐSZÓ

50 év egy ember életében is jelentős esemény, hiszen olyankor mindenkinek számot kell vetni addigi tevékenységével, sikereivel és kudarcaival, s a folytatás további lehetőségeivel is.

A KBK tagsága most ugyanezt az érzést éli meg, amit a magánember is, ebben az életkorban; Visszatekint a hátrahagyott évtizedekre, az elért eredményekre, s mindazokat a hiányosságokat is feleleveníti, amelyek hátráltatták abban, hogy töretlenül, mindig előre lépjen.

Van mire visszagondolni: a Kör 1959-es megalakulásakor egy lendületes jövő ígéretével indult. A hazai grafikusok ekkoriban szívesen vállaltak részt a munkában. Sokszínű emberi kapcsolatok jöttek létre, gyűjtők és alkotók között, s számos, színvonalas művel gazdagodhatott a magyar kisgrafika. Az akkoriban készült művek – postai úton – eljutottak a világ minden részébe, s híret vitték a magyar művészeknek, külföldön is, s rangot szereztek ex libriseinknek...

Az elődök tevékenysége után, 25 évvel ezelőtt kerültem a Kisgrafika Barátok Körének tagjai közé, először mint művészeti vezető, s később lettem itt elnök. Ez idő alatt számos összezejövetelen vettem részt, gazdagodhattam értékes, emberi kapcsolatokkal és sok olyan szakmai kihívással, amelyeket grafikus munkámban, a későbbiekben tovább hasznosíthattam. (Nagyon sok olyan kisméretű művem van például, amelyek alapján – méretnöveléssel és továbbgondolással – azokból átírt művek születhettek, a normál mérettől az óriás-grafikáig.) A Kör tagjai időről időre találkozókat szerveztek, így több helyszínen, sokféle esemény részesei lehettek, méltó körülmények között hódolva gyűjtői szenvedélyüknek.

De 50 év hosszú idő! Most van alkalom arra, hogy átértékelve az elmúlt időszakot megújuljon ez a kedvesen emberi társulás, beépítse további működésébe az újabb irányzatokat és lehetőségeket, egyúttal fiatalokat is bevonjon a későbbi feladatokba! Át kell adni tehát a stafétabotot, hogy az ifjabb generációk – kellő mélységben – megismerkedhessenek ezzel a karakteres, különös világgal, átmenthessék az eddig létrehozott értékeket, s a maguk friss, lendületes módján megújítsák ezt a klasszikus műfajt, mindazt, ami a hazai kisgrafikát jellemzi!

Kívánom, találják meg hozzá a jó szellemű, megfelelő alkotókat, akik tovább éltetik és újabb eredményekre serkentik majd a gyűjtőket és a szimpatizánsokat egyaránt!

Legyen sok örömük ebben a csapatmunkában valamennyiüknek, úgy, hogy közben saját alkotói világukat is kiteljesíthessék!

Ehhez szeretnék új esztétikai élményeket művészeti gazdagodást és sok örömet kívánni, a gyűjtéshez pedig a korszerű művek elfogadását, népszerűsítését, megerősítve újabb tartalmas, emberi kapcsolatokkal, lehetőségekkel!

Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm most Önöket, megköszönve az egymás társaságában eltöltött hosszú éveket!

Abban bízom, hogy a KBK életében színvonalas folytatás következik!

*König Róbert
grafikus, DLA, habil
a KBK elnöke*

Nagy Árpád, X2 (1940), 125×75

König Róbert, X3, 138×95

VISSZAEMLEKEZÉS

Ötven esztendő

a Kisgrafika Barátok Köre

1909... Szent György Céh. – 1932... M.E.G.E. – 1935... Ajtósi Dürer Céh. – 1959... Kisgrafika Barátok Köre.

A felsorolt évszámok mutatják, hogy a két évszám 1909-2009 közötti időszak történései, véres viharai, ugyan megakadályozták a társaságok folyamatos működését, mégis a II. világháború utáni feldúlt világ ellenére valamiféle állhatatosság az, ami újra az ex libris készítéséhez vezette grafikusművészeink egy kis csoportját és a még élő M.E.G.E. tagokat, gyűjtőket.

1959-2009. A KBK ötvenedik évfordulója! Hihetetlen! Ám tény! Csoda bizony egy olyan korban, mely az egyén tudatát, érzelmi világát gúzsba köti, hogy megmaradt, él, van! Micsoda múlt! Mennyi nemzetközi siker koronázza ezt az ötven esztendőt! Felsorolni emlékezetből lehetetlen.

Mégis, ez a fába, rézbe, linóba metszett kisgrafikai remekmű a legtöbb „diplomás” ember előtt is ismeretlen. Pedig az ex libris nemcsak a magyar, de az egyetemes kultúra része. A kultúrtörténet egy fejezete! A grafika gyöngyszeme! Tulajdont igazoló könyvjegy. „Okirat”! ...és még mi minden más! A könyv dísze. Az ember lelkében látvánnyá formálódó szép. A művész és megrendelő gondolati találkozási pontja. Az ember legbensőbb énjének tömör kifejezője. A fantázia, a szellemesség és ötletek tárháza. Ismeretterjesztést és közművelődést szolgáló forrás. Kis mérete miatt a művészet s lelkiismeret, a szakmai tudás művészete. A művészi szép terület-terület „asztalkája”. Házi képtár, valóságos múzeum. Kép és műalkotás olvasására nevelő. Embereket világszerte összekapcsoló. Kis példányszáma miatt, nagy értéket képviselő.

Mindezeket azért írtam le éppen a KBK ötvenedik évfordulója alkalmára, mert hiszem, lesznek még olyan grafikusművészek, akik metszeteket készítenek. Lesznek lelkes ex libris gyűjtők (mint pl. Dr. Soó Rezső vagy Dr. Illyés Sándor), lesznek pártfogók, melyek a művészeket az ex libris művelésére sarkallják, a KBK-nak továbbvivői, életben tartói...

Végezetül. Öröm és büszkeség tölt el, hogy a KBK-nak tagja lehettem és a kör tevékenységében, bár csekély mértékben, de részt vehettem.

Az elkövetkező ötven esztendőre boldog diadalt kíván baráti szeretettel

*Csiby Mihály
a KBK volt titkára*

Név:

Fery Antal, X2 (1979), 60×85

Stettner Béla, X3 (1980), 75×85

Perei Zoltán, X1 (1981), 75×85

50 ÉVES A KISGRAFIKA BARÁTOK KÖRE

A múlt: egyesületek a két háború között

Magyarországon szűk körben ugyan, de már a századfordulón is terjedőben volt a modern ex libris s már ekkor kialakulóban voltak azok a gócpontok, amelyek azóta is a magyar ex libris fellegvárainak nevezhetők. Ilyen a minden tekintetben vezető szerepet vivő világváros, Budapest, valamint Szeged, Debrecen. Az ex libris tipikusan modern művészeti ág, ezért jellemző, hogy főleg a nagyvárosokban erősödött meg, különösen ott, ahol egyébként is élénk művészi, szellemi élet folyt s így természetesnek mondható, hogy Budapesten került sor először Magyarországon ex libris kiállításra 1903-ban. Az első vidéki ex libris kiállításnak jóval később, 1928-ban Debrecen adott otthont.

A századforduló Budapestjén már volt olyan egyesület, amely az ex librist, mint önálló művészeti ágat, az égisze alá vonta. Ez volt a **Szent György Czéh**, a *Magyar Amatőrök és Gyűjtők Egyesülete*. Ennek vezetősége olyan illusztris személyiségeket tudott soraiban, mint például az elnöki tisztet betöltő ifjabb gróf Andrássy Gyula, a társelnök Bárczy István (Budapest polgármestere, majd főpolgármestere), de alelnök volt Alpár Ignác, gróf Apponyi Sándor, gróf Batthyány Gyula, gróf Szapáry László, gróf Teleki Sándor is. A felsorolt nevekből is látható, hogy ez az egyesület még magán viseli a XIX. század jegyeit, az ex libris-gyűjtés ekkor még a társadalom felső rétegének, különösképpen az arisztokráciának volt kedvelt időtöltése. Ellenben már igazi polgári egyesület volt a két háború közötti időben a budapesti **MEGE**, a *Magyar Exlibrisgyűjtők és Grafikabarátok Egyesülete*, amelyet 1932-ben hívott életre Nagy József, Arady Kálmán és Pinterits Tibor, valamint a debreceni **Ajtósi Dürer Kör**. Ebben az időben olyan neves művészek éltek Magyarországon – többségük a fővárosban –, mint például Horváth Endre, Haranghy Jenő, Drahos István, Vadász Endre, vagy a debreceni Várkonyi Károly.

A KBK

A II. világháborút követő idők nem kedveztek a polgári egyesületeknek, olyannyira nem, hogy Szviridov tábornagy, a magyarországi Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnöke „óhajára” feloszlatták valamennyi civil egyesületet, így a MEGE és az Ajtósi Dürer Kör is egyik napról a másikra szűnt meg létezni. Az egykori tagok közül volt, aki a háború borzalmainak áldozata lett, mások pedig 1945 után kerültek összetűzésbe az új politikai rendszerrel. A szervezett gyűjtőélet ezzel több

évre visszaesett s így sok évnek kellett eltelnie ahhoz is, hogy ismét ex libris-egyesület jöhessen létre hazánkban. A kezdeményezés *Réthy István (1909-1988)* nevéhez fűződik. Réthy Debrecenben végezte a jogi egyetemet, majd ugyanott praktizált ügyvédként is. Ez idő alatt bekapcsolódott az Ajtósi Dürer Céh munkájába, másrészt pedig a MEGE tevékenységébe is. Ő tette meg az első lépéseket egy új egyesület létrehozásához 1956-ban, amikor a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetségébe összehívta az akkori ismert gyűjtőket. A cél az volt, hogy a Szövetség egyik szekciójaként megalakulhassanak, ám ez a törekvés ekkor még nem járt sikerrel. 1958-ban Réthy újra kísérletet tett célja elérésére. Selmeczi Károly grafikus révén felvette a kapcsolatot *Stettner Bélával*, a *Fiatal Művészek Stúdiójának* egyik tagjával, majd négyoldalas memorandumot intézett a stúdióhoz az ex libris-egyesület megalakítása érdekében. A Képzőművész Szakszervezet végül megadta az engedélyt, így a régi gyűjtőkkel az élen megalakulhatott a Kisgrafika Barátok Köre. Az alapítás pontos dátuma 1959. április 25-e volt, alapító tagok voltak (többek között): Arady Kálmán, Galambos Ferenc, Illyés Sándor László, Nagy József, Réthy István, Reisinger Jenő, Soó Rezső, Szentesi Flórián, Tompos Ernő, Wiltner Sándor. A kör 76 taggal kezdte meg működését, összejöveteleinek pedig – rövid kitérők után – éveken keresztül a Fészek Művészklub adott helyet minden hónap első szerdáján. Utóbbi években a Józsefvárosi Galéria az összejövetelek színhelye. A KBK tevékenységét a havi összejöveteleken kívül leginkább jellemzi a kiállítások szervezése és az országos találkozók bonyolítása is. Több nagyszerű országos találkozót sikerült megszervezni (vidéki városokban és Budapesten). A titkári posztot *Réthy István* töltötte be 1979-ig, ezt követően *Csiby Mihály* (1979-80), majd *Vida Klára* (1981-2000) lett a KBK titkára. 1990-ben a régi KBK megszűnt és helyette létrejött a **Kisgrafika Barátok Köre Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület**. 2000 óta *Palásthy Lajos* tölti be a titkári pozíciót.

A KBK-nak idővel jelentős vidéki csoportjai létesültek, így például Szegeden, ahol 1945 után a városban az addig létező szerény gyűjtőélet is elhalt. Ám a KBK létrejöttékor Kopasz Márta művésznő egy személyben csatlakozott az újonnan létrejött egyesülethez, majd 1975-ben hat fővel létrehozta a KBK szegedi csoportját, amely napjainkban a KBK talán legnagyobb vidéki bázisa. A KBK pécsi köre 1962-ben jött létre. Agilis titkáruk, Kovács József kezdeményezésére jött létre a Dunamenti Országok Nemzetközi Ex libris Találkozója is, első ízben Pécsen és Mohácson (1991), majd ennek élénk nemzetközi sikerét követően Pozsonyban (1992, 1995) és Linzben (1993). Cegléden 1971-ben jött létre a KBK-csoport, melynek élén titkárul az elismert művész, Nagy László Lázár állt.

A KBK-nak tagjai lehetnek jogi személyek is, ilyen KBK tag például az ajkai, tapolcai és a jászberényi Városi Könyvtár, de az Iparművészeti Múzeum is.

A KISGRAFIKA

A KBK 1962 óta saját állandó kiadvánnyal is rendelkezik, amely 1968 óta – utalva a MEGE hagyományaira – Kisgrafika néven jelenik meg. Ez ma napjaink egyetlen kisgrafikával és ex librisszel foglalkozó folyóirata. A KBK megalakulását követően igyekezett felvállalni a MEGE hagyományait, így a kezdetektől megvolt a szándék egy önálló folyóirat indítására, amely nélkül egyébként sem foghatja össze tagságát eredményesen egy vidékre is kiterjedő országos szervezet. 1962-ben sikerült először önálló kiadványt kiállítania a KBK-nak, amely a *KBK Értesítő* címet viselte. Ez a 12 oldalas, 12 x 13 centiméteres lap az első évben kétszer, majd ezt követően 1989-cel bezáróan évi három alkalommal jelent meg (évi három számig ugyanis nem volt szükség lapengedélyre) 1964-től 1967-ig *Kisgrafika Értesítő*, majd 1968-tól a hagyományos *Kisgrafika* néven. A lapszám 1972-re már 48 oldalra nőtt, mérete pedig 23 x 15 centi lett, kartonborítást kapott. A szerkesztő munkáját Galambos Ferenc vállalta el, míg a művészeti vezető feladata Stettner Bélára hárult. 1975-től Galambos Ferenc helyét dr. Semsey Andor vette át, majd Stettner 1984-ben bekövetkezett halála után rá egy rövid ideig ő volt a művészeti vezető is, míg nem König Róbert vállalta fel a lap arculatának megformálását. Semsey 1985-ben a szerkesztői posztot is átadta dr. Arató Antalnak. A felelős kiadó a KBK mindenkori titkára volt, így a kezdetektől 1978-ig Réthy István, 1979-80-ban Csiby Mihály, majd azóta 2000-ig dr. Vida Klára. 1990-ben ismét megújult a *Kisgrafika* is, amely ettől fogva évi négy alkalommal A4-es méretben 16 oldalon jelenik meg. Felelős kiadója továbbra is a mindenkori titkár, ez idő szerint Palásthy Lajos. Szerkesztői-zottságát pedig dr. Arató Antal, dr. Soós Imre és Király Zoltán alkotja.

A nemzetközi porondon

Kevéssel alapítása után a KBK a nemzetközi porondra is kilépett azoknak a kongresszusok révén, amelyeket a világ ex libris-gyűjtő egyesületei rendeznek. Az 1960-ban Bécsben sorra kerülő FISAE-kongresszusra már a KBK is meghívást kapott, de tagjai még nem vehettek részt. Ám a következő évben Lipcsében megrendezett kongresszuson már több magyar ex libris-barát is ott lehetett. 1962-ben Párizsban Fery Antal pályamunkája révén a KBK egy IV. díjjal gazdagodott, valamint III. díjat nyert Bordás Ferenc, Menyhárt József és Varga Nándor Lajos. Ekkortól valamennyi nemzetközi ex libris-kongresszuson jelen voltak a KBK tagjai, illetve a kiállításokon és pályázatokon alkotásaik révén sikeresen képviselték hazánkat a magyar művészek. A magyar, köztük a budapesti gyűjtők és művészek sikereit mi sem jelzi jobban, mint az, hogy 1970-ben Budapest adott otthont a XIII. nemzetközi kongresszusnak, amelynek rendezési jogát 1968-ban Comóban ítélték oda a magyar fővárosnak. Ekkoriban nevezte el Magyarországot a jeles elzászi professzor, Paul Pfister „ex libris land”-nak.

Értékelés: a KBK helyzetéről röviden

Az 50 éves KBK meglehetősen sajátos helyzetben van. Neve idehaza szinte csak a legszűkebb körökben ismert, pedig tagjai, gyűjtők és művészek egyaránt, szakmai berkekben széles nemzetközi elismerésnek örvendenek. Nemzetközi elismertségét egyértelműen jelzik a magyar művészek külföldi kiállításokra szóló meghívói, sikeres részvételeik a különféle pályázatokon. Ugyanakkor az egyesület az ország határain belül sem tétlenkedik. Az idén kerek születésnapját ünneplő KBK-nak talán alkalmat nyújt az évforduló, hogy az eddigieknél erőteljesebben felhívja az ország és azon belül a főváros figyelmet az ex librisre és kisgrafikára.

Katona Csaba

Stettner Béla, X3/2 (1981), 116×60

**A KISGRAFIKA
ELHUNYT NEVES ALKOTÓI**

BAGARUS ZOLTÁN (1947-1999)

„Bagarus Zoltán grafikus életének 52. évében elhunyt” – így szólt a szomorú híradás, melyből megtudtuk, hogy barátunk november 12-én este – vacsora közben – váratlanul elhunyt.

1947-ben született Celldömölkön. A Vasútgépészeti Technikumban érettségizett Budapesten. 1969-től ajkai lakos és az ottani Timföldgyárban lesz mozdonyvezető. 1974-ben súlyos szív műtét után leszálalékolják. Ezután kezd el intenzíven rajzolni, szakkörben képezi magát. 1982-ben alapító tagja lesz az Ajkai Grafikai Műhelynek, ahol Kéri Imre grafikusművész irányítása alatt sajátítja el a különféle eljárásokat. Kisgrafikáinak egyéni kiállítását 1984, 1990 és 1994-ben rendezik meg. Nagyméretű lapjai ugyancsak sikerrel szerepelnek itthon és külföldön egyaránt.

Ahogy egyik méltatója megjegyezte, hű folytatója volt ő a magyar exlibris-művészet hagyományainak, egyben technikai és tematikai sokoldalúsága révén egyik megújítója is volt e műfajnak. A legközelebb állt hozzá a linómetszet, a rézkarc és az akvatinta. Gyakorlatilag szinte valamennyi könyvjegye e három technikával készült. Műszaki jártassága jól mutatkozott meg azokon a lapokon melyek témája valamilyen műszaki tárgy vagy gép. Ezek legfőbb erénye a kivitelezés pontossága. Kisgrafikáinak száma mintegy 180-ra tehető.

Korai halála az egész gyűjtő-társadalmat megrendítette. Az emléke iránt megnyilvánult kegyeletet mutatja az a tény is, hogy elhunyt után lapunk 2000/1 számában három illusztris gyűjtőnk (Tilhof Endre, dr. Mayer József és dr. Lenkey István) írt megemlékező sorokat. Jelen írás adatait ezekből a cikkekből merítettük.

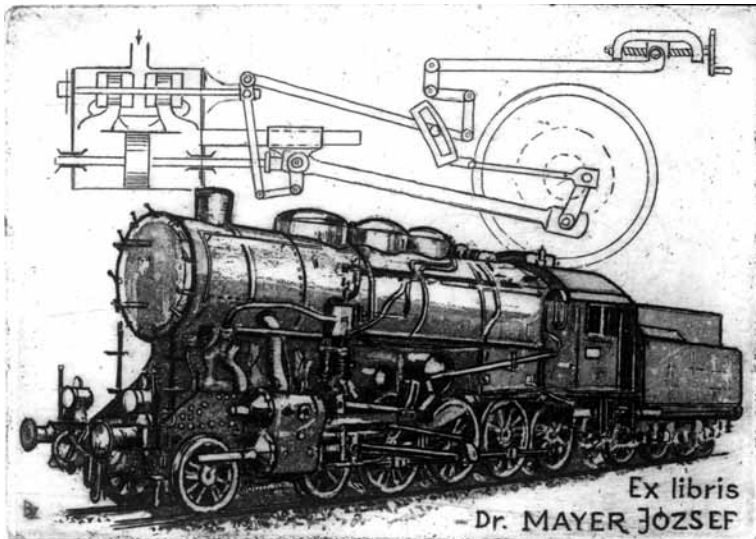
Szerk.

Bagarus Zoltán, C3/C5, Op. 152 (1994), 90×140

Bagarus Zoltán, 115×75

Bagarus Zoltán, C3/C5, Op. 174 (1997), 80×110

Dr. BORDÁS FERENC (1911-1982)

Temesváron született. A világháború után családjával Szegedre költözött. Itt végezte iskoláit. Középiskolai rajztanára, Devich Sándor figyelt fel tehetségére. Hiába vonzotta a művész pálya, a család anyagi helyzete miatt az orvosi egyetemre iratkozott be. Szegeden ez időben már több olyan neves művész tevékenykedett, mint Vadász Endre és Buday György. Ez utóbbi volt a grafikában mestere, míg a festészetet később Aba-Novák Vilmostól tanulta. Grafikus munkásságát 1937-ben ex librisekkel kezdte. Sajátos technikájú és stílusú lapjai hamarosan közkedveltek lettek, a kor gyűjtői rendszeresen rendelték lapot tőle. A Gutenberg Jahrbuch 1939 körül két ízben is megemlékezett róla. Reklámgrafika és plakát mellett még könyvet is illusztrált.

Mint orvos, rövid ideig Budapesten, majd Székesfehérváron működött. 1950-ben végleg a fővárosban telepedett le és itt belgyógyászati és igazságügyi orvosi tevékenységet folytatott. 1968-ban nyugdíjba vonult és ettől kezdve tudott rendszeresen a művészettel foglalkozni. Kisgrafikáinak száma ekkor már meghaladta a 200-at. Ebben a műfajban az első sikert Olaszországban érte el: Az 500 éves firenzei Képzőművészeti Akadémia tiszteletbeli tagjává választotta. A magyar fametszésről könyvet író Luigi Servolini hosszú oldalakat szentelt neki, és mint a kor legjobb fametszőjét ismertette. A franciaországi Nancy városban kiállított munkáiért *Diplôme d'Honneur*-t kapott. Számos biennálén szerepeltek kisgrafikái, itthon és külföldön több kiállításon vett részt.

Kedvelt technikája a fametszet, melyet népi ösztönzésű realizmussal használ, enyhe expresszív beütéssel. Grotteszk látásmódjával nem karikírozni akar, hanem igyekszik megragadni a valóság sokszor valószínűtlennek tűnő vonásait. Táblaképein a szurrealizmuson van a hangsúly, mégis magukon viselik – főleg portréi – a hitelesség lényegét. Az orvos anatómiai ismereteit sikerrel kamatoztatja portréin, emberábrázolásain. Képeit nem hagyományos vászonra, vagy fatáblára festi, hanem fehér akril lapokra. Az alulról áttűnő fehérség olyan szín-valőröket eredményez, ami festészetünkben egyedülálló. Táblaképeit nagy sikerrel fogadták Japánban. Egy időben tőle került ki oda hazánkból a legtöbb festmény, miután a japán műkereskedelem őt felfedezte.

Életének 60. évfordulóján a művészt a szegedi Móra Ferenc Múzeum kiállítással köszöntötte. Meleg embersége, közvetlensége révén nemcsak képeinek, hanem személyiségének is sok barátja volt. 1982-ben hunyt el Budapesten. Pompás katalógussal kísért emlékkiállítását a Ráday Galériában rendezték meg 2002-ben Budapesten.

Soós Imre

**A KISGRAFIKA
ELHUNYT NEVES GYŰJTŐI**

HEGEDŰS IBOLYA

(1948-2008)

*„Állok az ablak mellett éjszaka,
S a mérhetetlen messzeségen át
Szemembe gyűjtöm össze egy szelíd
Távol csillag remegő sugarát...”*
(Tóth Árpád: Lélektől lélekig)

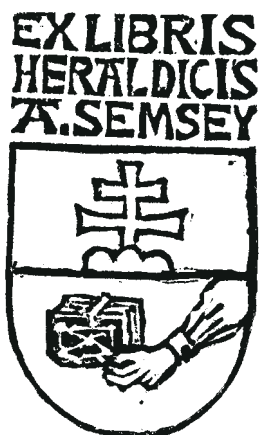
Hányszor állunk éjszakánként az ablakunk mellett, átadva magunkat a világ-mindenségnek, hogy vágyaink, az apró kis csillagok fénysugarain át a mérhetetlen messzeségben váljanak valóra, míg eljutnak lélektől lélekig.

Hányszor állhatott Hegedűs Ibolya is az ablakánál éjszakai sötétségben, miközben a csillagok beragyogták arcát, s gondolatait szabadjára engedte, hogy eljussanak, lélektől lélekig...

Ki tudja megmondani, mi lakozott a lelkében? Ki tudja, mire vágyott? Valójában ki is volt Hegedűs Ibolya?

1948. április 13-án, Mindszenten született. Édesanyja Gyapjas Terézia háztartásbeli, édesapja Hegedűs József kubikos. Általános iskolai tanulmányait Mindszenten végezte a Központi Általános Iskolában. Legkedvesebb tanítója Kasznár Tóth Emma, ki nagy hatással volt későbbi életútjára. Hódmezővásárhelyen, a Közgazdasági és Egészségügyi Szakközépiskolában érettségizett, képesített könyvelő, tervező és statisztikusi oklevelet kapott. A HÓDIKÖT-nél helyezkedett el, ahol a kötszövő, konfekciós szakképesítés megszerzését követően meósként dolgozott. 1972-ben elvégezte a gyors- és gépiró iskolát, mellyel lehetősége adódott otthon, a mindszei ÁFÉSZ-nél elhelyezkedni. Ettől kezdve az irodán kitaró szorgalommal dolgozott. Szakmailag itt is képezte magát, s elvégezte a TB ügyintézői, majd a mérlegképes könyvelői szakot. Aktív közéleti tevékenységét a segítőkészség jellemezte, s a település kulturális életében meghatározó személyiség lett. Több kiállítást, vetélkedőt, kulturális programot szervezett. Odaadó, megbízható munkája és közéleti tevékenységéért többször elismerésben részesült.

Személyisége többre predesztinálta. Kislány korában is csendes, talán kortársainál is komolyabb volt. Szeretett olvasni, rajzolgatni. Lelkes tanárai közül Kasznár Tóth Emma néni nagy hatással volt rá, már kamasz éveiben. Emma néni kezdetben alsó tagozatban tanított, majd a felsőbb éveseket rajzra. Emma néni vonzotta a gyermekeket, mindig volt ideje rájuk. Egyéniségüknek megfelelő kis feladatokkal bízta meg őket, melyek elkészültekor – közösen – ki is elemeztek. Ez nagyon tetszett Hegedűs Ibolyának is. Kasznár Tóth Emma vezetésével 1967-ben alakult meg Mind-

*Semsey Andor, X3, Op. 21,
56×33*

*Semsey Andor, X2, Op. 16,
30×30*

*Semsey Andor, X2, Op. 32,
48×20*

Mfils, X2, 94×53

Semsey Andor, X2 (1969), 45×50

Semsey Andor, X2, Op. 20, 35×54

M. Makkai Piroska, X2, 106×74

DOCTOR JURIS ALEXANDER
 LADISLAUS ILLYÉS ILLYÉ-
 FALVIENSIS A·D·MCMLXXVI
 DIE III·MARTII ☀
 ANNOS VITÆ ☾
 LXX·IMPLEVIT
 ET SPERAT·DIU·SERVIRE
 CARISSIMOS
 AMICOS SUOS
 ☼

Semsey Andor, X2, Op. 36, 85×93

TARTALOM

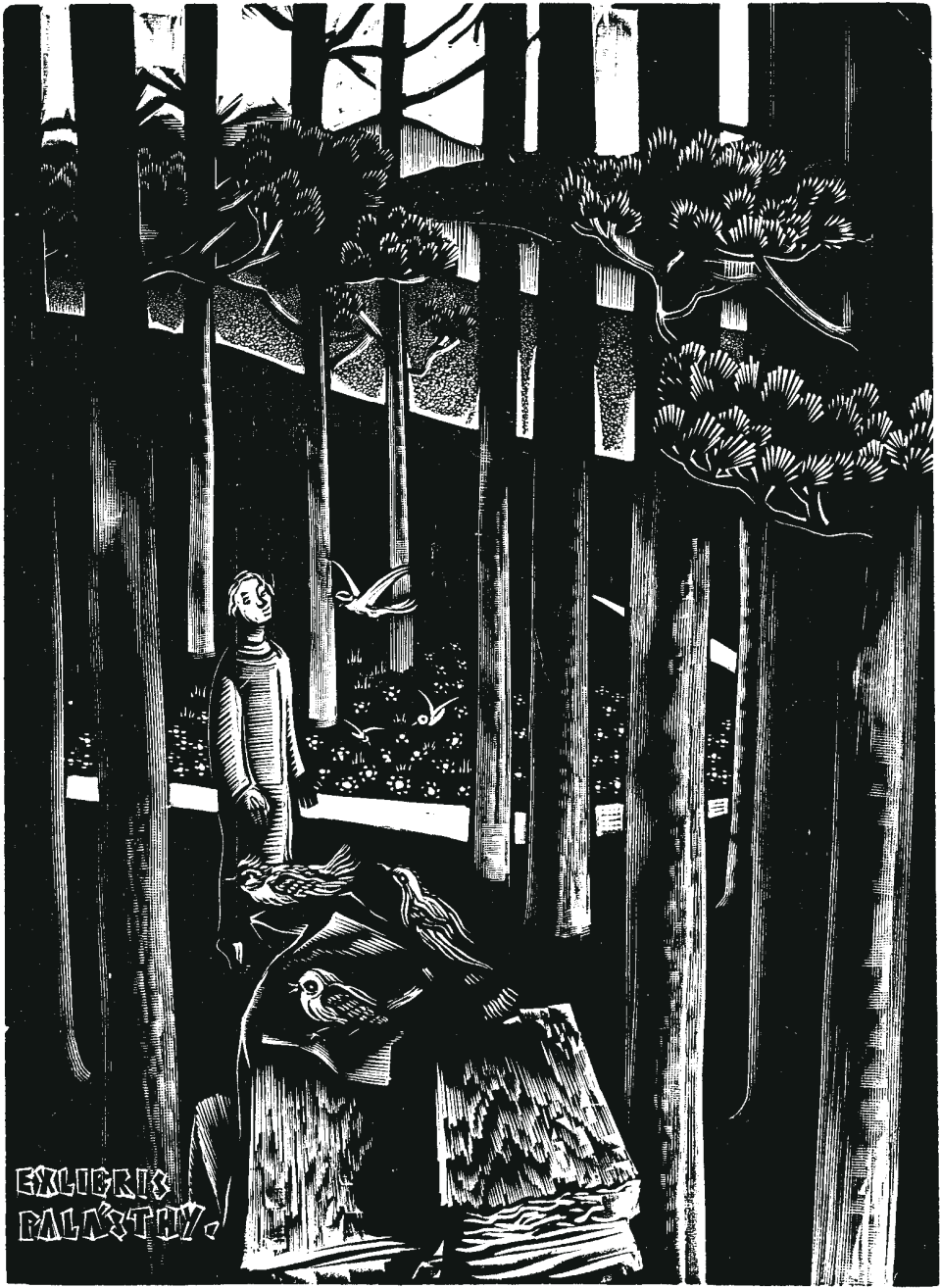
BEVEZETŐ	5
ELŐSZÓ	7
VISSZAEMLEKEZÉS	9
50 ÉVES A KISGRAFIKA BARÁTOK KÖRE	11
A KISGRAFIKA SZEGEDI TÖRTÉNETE	15
A KISGRAFIKA ELHUNYT NEVES ALKOTÓI	19
Bagarus Zoltán (1947-1999)	20
Dr. Bordás Ferenc (1911-1982)	22
Diskay Lenke (1924-1980)	24
Fery Antal (1908-1994)	28
Kékesi László (1919-1993)	32
Müller Árpád (1961-2006)	36
Perei Zoltán (1913-1992)	40
Stettner Béla (1928-1984)	44
Tempinszky István (1907-1979)	48
Török János (1907-1982)	50
Varga Nándor Lajos (1895-1978)	52
Várkonyi Károly (1913-2001)	56
Vertel József (1922-1993)	60
A KISGRAFIKA ELHUNYT NEVES GYŰJTŐI	63
Hegedűs Ibolya (1948-2008)	64
Dr. Katona Gábor (1906-1998)	68
Dr. Krier Rudolf (1910-2000)	72
Lippóczy Norbert (1902-1996)	74
dr. Lippóczy Miklós (1913-2004)	74
Nagy József (1899-1962)	76
Oltvay Ferencné Simon Klára (1922-2008)	78
Rácz Győző (1935-2008)	80
Sárai Gáborné sz. Kovács Irén (1934-1990)	82
Dr. Semsey Andor (1917-1986)	84

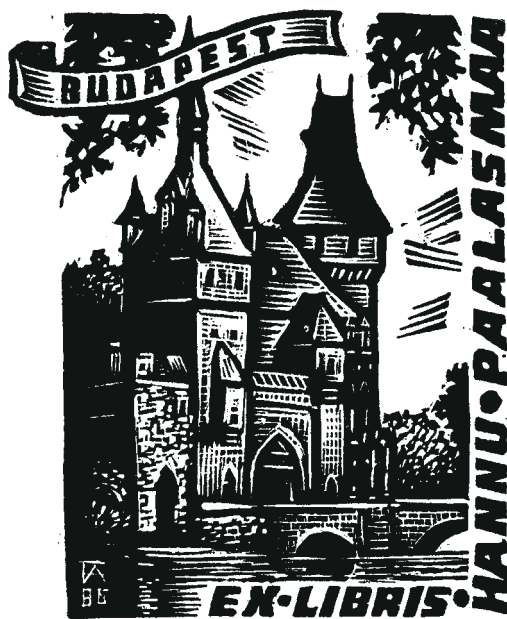
Kékesi László, X3/2 (1982), 90×73

Bánsági András, X3, Op. 745 (1989), 105×80

Bordás Ferenc, X2, 180×130

Fery Antal, X2 (1986), 80×65

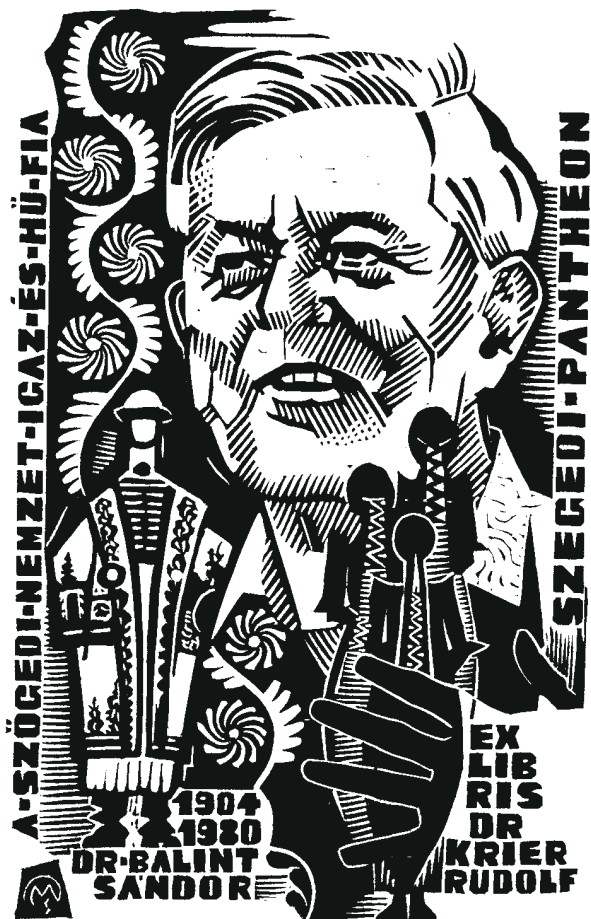

PF '81 DR. KRIER RUDOLF

Csiby Mihály, X3 (1980), 90×62

Fery Antal, X2 (1974), 58×72

Csiby Mihály, X3, 123×78

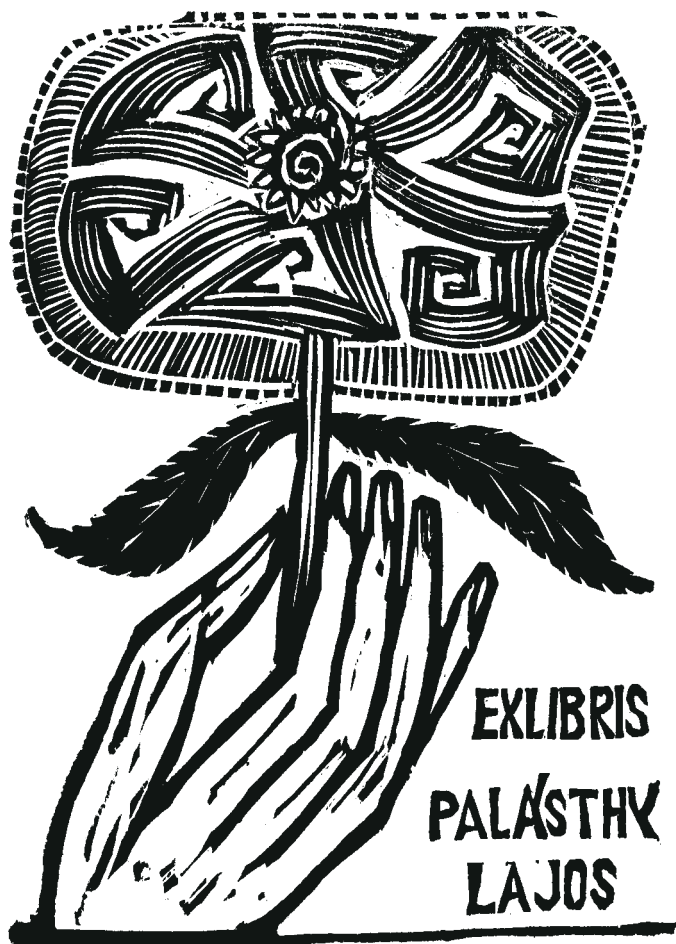
Imets László, X2, 128×77

Várkonyi Károly, X2, Op. 1057 (1980), 93×57

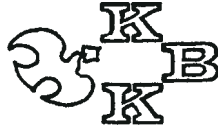
Perei Zoltán, XI, 77×50

Perei Zoltán, X1, 124×90

Fery Antal, X2, 40×60

**Kisgrafika
Barátok
Köre 1959
BUDAPEST-FESZÉK**

ISBN 978-963-06-6993-1

9 789630 669931